

φεύοντες καὶ εἰς οὐδεμίαν ἐπίκλησιν προσέχοντες συνεχίζουσι τὸ ὀλεθροποιὸν ἔργον. Κατακερματίζουσι δηλαδή τὸν ἀδαμάντινον δεσμὸν τῶν ὁμοεθνῶν πρὸς ἀλλήλους καὶ ἀποκόπτουσι τὴν χρυσὴν ἄλυσιν τὴν συνάπτουσαν τοὺς νῦν ζῶντας πρὸς τὰς παλαιότερας γενεάς καὶ τὴν πολυθύμητον ἀρχαιότητα, ἀφ' ἧς δὲν ἐπιτρέπεται κατὰ τὰ εἰρημένα νὰ ἀλλοτριωθῶμεν. Μοχθοῦσι νὰ ἀποκόψωσι τὸ γῆμα τῆς ἐθνικῆς παραδόσεως καὶ νὰ ἀποξενώσωσι τὸ παρὸν ἀπὸ τοῦ ἐνδόξου παρελθόντος, πρὸς ὃ καὶ οἱ ἄλλοεθνεῖς φιλοτιμούνται ἀεὶ νὰ ἔχωσιν ἐπαφήν.¹⁾ Τί μέλει αὐτοῖς ὅτι αἱ προσεχεῖς γενεαὶ θὰ ἀδυνατῶσι νὰ νοήσωσιν οὐχὶ μόνον τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον ἀλλὰ καὶ τὰ συγγράμματα τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων λογίων; Πρὸς τοὺς ἐπιχειροῦντας νὰ ἐπιχύσωσιν αὐτοῖς ἰαματικὸν ὕδωρ ἀναγνήψεως καὶ ἀφυπνισμοῦ ὀργίζονται ἀγρίως καὶ ἀποκρίνονται ἰταμῶς ὅτι αὐτοὶ θὰ γράψωσι νέα βιβλία καὶ θὰ δημιουργήσωσι νέον κόσμον.²⁾

Ἄλλ' ἴσως τις ἤθελέ μοι παρατηρήσει ὅτι αἱ ἀπόπειραι τῶν χυδαῖστων εἶναι γελοῖαι καὶ ὡς μωραὶ δὲν πρέπει νὰ ἀπασχολῶσι σοβαρῶς. Βεβαίως τὰ τερετίσματα αὐτῶν θὰ ἦσαν προσοχῆς ἀνάξια καὶ μόνον θυμηδίας ἄξια, τὸ πολὺ δὲ θὰ παρεπέμποντο εἰς τοὺς ἐρευνητὰς τῶν ἀνωμάτων ψυχικῶν φαινομένων, εἴαν μὴ παρεπλάνων, ὡς μὴ ὄφελε, εὐπίστους ἀνθρώπους καὶ μὴ ἐτύγχανον ἰσχυρᾶς προστασίας. Ἐντεῦθεν ὑπάρχει κίνδυνος νὰ διαδώσωσι τὸ μῖασμα καὶ νὰ ἀποβῶσι φθοροποιοὶ τῆς πατρίδος σηπεδό-

ἐξαιρετικόν, διότι ἡ γραπτὴ ἡμῶν γλῶσσα "δὲ βγήκε ἀπὸ κανένα ζωντανὸ νεοελληνικὸ ἰδίωμα," Αὐτ. σ. 26 ἐξ. Ἄλλ' ἡ γλῶσσα ἡμῶν εἶναι ἀπαύγασμα αὐτῆς ταύτης τῆς ἱστορικῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἔθνους καὶ ἀπεικονίζει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. Θὰ ἦτο δὲ παράλογος ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι ἔχουσι μὲν δικαιώματα τὰ ψελλίσματα τῶν τριόδων στρεῖται δὲ ἡ ἐκ τοῦ μακραίωνος βίου τοῦ ἔθνους προελθοῦσα γλῶσσα. Ἐπειτα δὲ ὁμολογεῖ ὁ κ. Τριανταφυλλίδης ὅτι καὶ ἂν ἔτι κρατήσῃ ἡ λεγομένη δημοτικὴ, πάλιν δὲν θὰ ἐκλίπη ἡ διγλωσσία! (σ. 25).

¹⁾ Τίς πιστεύει ὅτι τὴν ὀλεθρίαν ταύτην καὶ ἀνοσίαν ἀποξένωσιν θεωροῦσιν οἱ χυδαῖστα ὡς "προσπάθεια νὰ σθῆσουν ἀπὸ τὴν ἐθνικὴν μας ζωὴν μεσαιωνικὰ λείψανα!" (αὐτ. σ. 66). Ἄλλὰ καὶ τίς ἐλληνικὴν ἔχων τὴν καρδίαν δύναται νὰ κρατήσῃ τὴν ἀγανάκτησιν;

²⁾ Ὅτε ὁ κ. Γ. Χατζιδάκις ἐν συνεδρίῳ τῶν δημοδιδασκάλων ἐποιεῖτο τοιαύτας παρατηρήσεις καὶ συμβουλὰς, εἰς τῶν ἀρχηγῶν τῆς μεταρρυθμίσεως διακόψας τὸν σοφὸν καθηγητὴν ἀπεκάλεσεν αὐτὸν μετὰ τῆς ὀφειλομένης εἰς παλαιὸν διδάσκαλον εὐλαθείας "φουτισθὲς στην," καὶ οἶονεὶ ἐγκαυχώμενος ἀνεβόησε "ἔμεῖς θὰ γράψωμε ἀλλὰ!"

νες. Λέγω τοῦτο, διότι τὸ κακὸν δὲν περιορίζεται ἐν μόνῃ τῇ γλώσσῃ ἀλλ' ἐπεκτείνεται εὐρύτερον καὶ εἰς αὐτὴν τοῦ ἔθνους τὴν ὑπόστασιν. Μὴ θεωρηθῆ, παρακαλῶ, τοῦτο ὑπερβολὴ μηδὲ παροραθῆ τὸ ὅτι οἱ παράδοξοι γλωσσοπλάστοι δὲν ποιῶσι μικρὰν τινα καὶ ἀσημαντον ζημίαν ἀλλὰ προσενοῦσι δεινὴν καὶ φρικτὴν τῶν πάντων ἀνατροπὴν. Διότι καταργοῦντες τοὺς ἀπὸ πάσης προηγμένης γλώσσης ἀναποσπάστους γραμματικούς κανόνας καὶ κηρύττοντες ἐμφανῶς τὴν γλωσσικὴν ἀναρχίαν καταλύουσιν ἅμα τοὺς ἐκείνοις συναφεῖς λογικούς τύπους καὶ ἐθίζουσι τὸν λαὸν εἰς τὴν ἀκαταστασίαν καὶ ἀλογιστίαν· δὲν διαστρέφουσι μόνον τὴν γλῶσσαν ἀλλὰ καὶ διαστρεβλοῦσι τὴν διάνοιαν, οὕτω δὲ προσδοιοῦσι τὴν γενικὴν ἀτασθαλίαν καὶ παρασκευάζουσι τὴν κοινωνικὴν ἀνατροπὴν. Οὐδὲν δὲ θαυμαστὸν ὅτι οἱ στασιῶται κατὰ τῆς καθεστῶσης γλώσσης φωρῶνται ἅμα ὀπαδοὶ τῆς ἀθεΐας καὶ καταφρονηταὶ τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως, ἐχθροὶ τῆς ἐλληνοπρεποῦς ἀγωγῆς καὶ ὑπονομευταὶ τῆς σεμνῆς οἰκογενείας, θιασῶται τῆς κοινωνικῆς ἀναρχίας καὶ ὑπέρμαχοι τοῦ ἀκράτου κομμουνισμοῦ. Ὅτι δὲ ταῦτα δὲν εἶνε ψιλὴ κενῶν λέξεων ἀπαρίθμησις οὐδ' ἀπατηλὴ τις προκατάληψις κατὰ τῶν χυδαιοπλήγῶν ἀλλ' ἀμυδρὰ μόνον σκιαγραφία τῆς ὀδυνηρᾶς πραγματικότητος, γίνεται παντὶ ὀφθαλμοφανὲς ὅταν ἀπίδῃ εἰς τὰ ὑπ' αὐτῶν διακηρυττόμενα καὶ διαπραττόμενα. Παραλείπω γὰρ μνημονεύσω τὰ κατὰ τὸ διαβόητον ἐκεῖνο ἰδιωτικὸν παρθεναγωγεῖον, ὅπερ πρὸ ἐτῶν διήγειρε τὰ φρικτὰ ἔνεκα τῶν κατὰ τῆς θρησκείας καὶ τῆς ἠθικῆς τελεσθέντων σκάνδαλα καὶ προκάλεσε τὴν πολύκροτον δίκην, ἧς τὰ πρακτικὰ κατὰ τρόπον ἄγνωστον καὶ μυστηριώδη ἀπώλοντο. Ὑπομνησκω μόνον ὅτι οἱ αὐτοὶ ἄνθρωποι οἱ τοῦ σχολείου ἐκείνου διευθύνται, οἷον ἐπιβραβευόμενοι διὰ τὴν ἐξαίρετον αὐτῶν ἐκπαιδευτικὴν δράσιν ἀνέλαβον ὕστερον τὴν διεύθυνσιν τοῦ Μαρασλείου διδασκαλείου, ἀνωτέρου δηλονότι ἐκπαιδευτικοῦ ἰδρύματος προωρισμένου γὰρ κατὰ τὴν τελείωσιν καὶ ἐμπνέῃ ἠθικῶς τοὺς μέλλοντας τῶν ἐλληνοπαίδων διδασκάλους. Καὶ ἐν τῇ ὑψηλῇ ταύτῃ λειτουργίᾳ μὴ λησμονοῦντες ἑαυτοὺς καὶ ἀνακαινίζοντες τὰς οἰκείας αὐτῶν μεθόδους ἤρξαντο εὐθύς συζητοῦντες ἐν τῇ συλλόγῃ τῶν καθηγητῶν καὶ διδασκάλων παράδοξα ζητήματα τείνοντα εἰς τὴν δια-

στρέβλωσιν τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἱστορίας.¹⁾ Περιφρονοῦντες δὲ τὴν ἀθάνατον ἡμῶν πνευματικὴν κληρονομίαν καὶ οἶονεὶ μισοῦντες πᾶν τὸ ἐλληνικὸν κατήργησαν τὴν διδασκαλίαν τῆς ἀρχαίας γλώσσης καὶ ἐδίδασκον ἀντ' αὐτῆς κακοζήλους μεταφράσεις τῆς Ὀδυσσεΐας καὶ τῆς Ἰλιάδος καὶ ἄλλα ἔργα νεώτερα ὅλως ἐστερημένα τῆς μορφωτικῆς τῶν ἀρχαίων συγγραμμάτων δυνάμεως.²⁾ Ὡσαύτως κατήργησαν τὴν προσευχὴν τῶν μαθητῶν καὶ τὴν διδασκαλίαν τῶν θρησκευτικῶν, ὡς καὶ τὴν τῆς ἱστορίας, ἀπὸ τοῦ δημοτικοῦ σχολείου³⁾· καθεῖλον τὰς εἰκόνας τοῦ Χριστοῦ καὶ τὰς εἰκόνας τῶν ἡρώων τῆς ἐπαναστάσεως καὶ καθελόντες παρέρριψαν εἰς ἀποθήκας ἀχρήστων.

Παραλλήλως δ' εἰργάζετο καὶ ἐφάμιλλος ἀνεδεικνύετο ἄλλος ἐταῖρος καὶ γενναῖος πρόμαχος τῶν νέων γλωσσικῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν ἀρχῶν. Οὗτος ἐγκαινίζων τὴν λεγομένην παιδαγωγικὴν Ἀκαδημίαν προθυμήθη εὐθύς ἀρχόμενος νὰ συμβουλεύσῃ τοὺς μαθητὰς “ναφήσουν τὰ νεκρὰ στοιχεῖα νὰ εἶναι νεκρὰ καὶ ἀπολυτρώσουν τὴ φυλὴν τους ἀπὸ ἰδανικὰ ἀπραγματοποιήτα καὶ κούφια, νὰ ξεκαθαρίσουν ἀπὸ τὸν πολυχρονεμένο ψυχικὸ μας ὄργανισμό ὅλη τὴ σκουριὰ τῶν αἰώνων, νὰ διαλύσουν τὴν ψυχικὴ ἀρτηριοσκλήρωσιν τῶν Ἑλλήνων.”⁴⁾ Οἱ δύο οὗτοι διευθύνονται ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων προσέλαβον συνεργάτας καθηγητὰς γνωστοὺς κομμουνιστὰς, ὧν εἷς⁵⁾ δὲν ὤκνησε νὰ ὀνομάσῃ ἐν ῥυπαρο-

¹⁾ Ἐκεῖ, ὡς γνωστὸν, σοφῆ καθηγήτρια ἀπεφαίνετο μετὰ κόρους μεγάλου ἱστορικοῦ ὅτι “ἡ ἐπανάστασις τοῦ 21 εἶναι σκέψη καὶ ἐκτέλεσις καὶ ἀποτέλεσμα τῆς ἐξεγέρσεως τῆς ἱστορικῆς τάξεως, ἐπηρεασθείσης ἀπὸ τὴν ἐξέγερσιν ὁμοίων τάξεων τῆς Δύσεως. Ἴδὲ τὸ βιβλίον “Ὁ κομμουνισμὸς εἰς τὸ Μαρὰσλειον,” σ. 12. Ὁ δὲ κ. Διευθυντῆς ἀπεφαίνετο ὅτι ἡ διὰ τῆς μεθόδου τοῦ ἱστορικοῦ ὀλισμοῦ ἐξήγησις τῆς μεγάλης ἡμῶν ἐπαναστάσεως “δὲν εἶναι βέβαια τελεία, εἶναι ὅμως μᾶλλον συγχρονισμένη καὶ ἐπιτυχής. Ἄδτ. σ. 15.

²⁾ Ἴδὲ ἐκθεσιν τῆς ἀνακριτικῆς ἐπιτροπείας ἐν τῇ “Ἐμπρὸς,” 31ης Μαΐου 1926.

³⁾ Ἐντὶ τῶν μαθημάτων τούτων ἐδιδάσκετο ἡ παλαιολιθικὴ καὶ νεολιθικὴ περίοδος. Ἴδὲ “Ὁ κομμουνισμὸς εἰς τὸ Μαρὰσλειον,” σ. 10 καὶ 15.

⁴⁾ “Ὁ σκοπὸς τῆς παιδ., Ἀκαδ.,” σ. 14.

⁵⁾ Σημειωτέον ὅτι ὁ περὶ οὗ λόγος καθηγητῆς εἶχε καταγγεληθῆ ὑπὸ τῶν ἐν Πειραιεὶ ἀρχῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας ὡς ἐνεργῶν κομμουνιστικὴν προπαγάνδαν πρὸς μαθητὰς. Ἡ καταγγελία πρωτοκολληθεῖσα διεδιδάσθη ἐπὶ ἀντιγράφῳ πρὸς τὸν γενικὸν ἐπιθεωρητήν, ὅπως διεξαγάγῃ ἀνακρίσεις. Καὶ ἐπέμφθη μὲν πάλιν ὑπὸ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ἀλλ' ἐν τῇ ὁδῷ ἀπώλετο κατὰ τρόπον μυστηριώδη ὑπομιμνήσκοντα τὴν ἀπώλειαν τῆς

γραφήματι αὐτοῦ τὴν πατρίδα “φόνισσα,” τὴν θρησκευτικὴν “πόρνην,” καὶ τὴν σημαίαν “κουρσελόπανον.”¹⁾ Οἱ καθηγηταὶ οὗτοι καὶ τὶς καθηγήτρια.²⁾ ἐδίδασκον ἀναφανδὸν τὸν ἱστορικὸν ὕλισμὸν καὶ παρηρημέγευον τὴν ἱστορίαν τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 διαστρέφοντες τὴν ἀλήθειαν καὶ παρορῶντες τὰ θρησκευτικὰ καὶ ἠθικὰ ἐλατήρια τῆς ἐνδόξου τοῦ ἔθνους ἐπαναστάσεως.³⁾ Ἐγὼ δὲ ὑπενόμεινον τὴν πρὸς τὰ ἐθνικὰ σεβάσματα ὀφειλομένην εὐλάβειαν καὶ ἀνέτρεπον τὰς θρησκευτικὰς πεποιθήσεις τῶν μαθητῶν, διέστρεφον τὸν χαρακτήρα καὶ ὑπέσκαπτον τὰς ἠθικὰς αὐτῶν ἀρχάς.⁴⁾ Οὕτω δὴ τὰ Διδασκαλεῖα καὶ τὰ ἀνώτατα ἐκπαιδευτήρια μεταβάλλοντο εἰς κέντρα καλλιέργειας τῆς γλωσσικῆς αἵρέσεως καὶ εἰς ἐργαστήρια τῆς κοινωνικῆς ἀναρχίας.⁵⁾ Εἰρήσθω δ’ ὅτι οἱ αὐτοὶ ἄνθρωποι οἱ Δι-

ἄλλης παρεμφεροῦς δικαγραφίας. Ὅπως ἂν ἔχη, ὁ καταγγελλόμενος ἀπόστολος τῆς κομμουνιστικῆς προπαγάνδας ἠμεῖς ἐπαξίαν τῶν κόπων ἀμοιβὴν καὶ προήχθη καθηγητῆς τῆς παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας.

1) Ἄλλος πάλιν συνεργάτης “ἐπὶ ἓν ἔτος εἰργάζετο νὰ μοιράζῃ τὸν “Γιζοπάστην,” καὶ τὴν “Κομμουνιστικὴν Ἐπιθεώρησιν,” καὶ νὰ προπαγανδίξῃ διδακτικὸν προσωπικὸν καὶ μαθητὰς καὶ ἐπὶ ἓν ἄλλο ἔτος νὰ διδάσκῃ τὴν παλαιολιθικὴν καὶ νεολιθικὴν ἐποχὴν εἰς τὴν Δ’ τοῦ Δημοτικοῦ διὰ νὰ ἀποφεύγῃ νὰ προσφέρῃ τὰς λέξεις “Ἑλλάς, Ἑλλην.” Ἴδὲ Κομμουν. εἰς τὸ Μαρὰς. σ. 25.

2) Ἀυτὴ-κατὰ τὴν κατάθεσιν διδασκάλου τοῦ προτύπου σχολείου-“ἔχαιρε βλέπουσα τὰς μαθητριάς νὰ νεωτερίζουν (κοπὴ μαλλίων, κοντὰ φορέματα) καὶ ἠγωνίζετο εἰς κάθε συζήτησιν ὑπὲρ τῶν δικαιωμάτων τῆς γυναικός.” Ἴδὲ “Ἐμπρὸς,” τῆς 31ης Μαΐου 1926.

3) Ἡ διδασκαλία τῆς ἱστορίας-κατὰ τὴν ἐκθεσιν τῆς ἀνακριτικῆς ἐπιτροπείας-“ἐγίνετο ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κομμουνιστικῶν δοξασιῶν, μὲ τὴν προσπάθειαν τῆς διαδόσεως καὶ ἐπικρατήσεως αὐτῶν.” Ἴδὲ “Ἐμπρὸς,” 31 Μαΐου 1926.

4) Αἱ ἀνακρίσεις, ἃς διεξήγαγεν ἡ ἐπιτροπεία ἐκ παιδευτικῶν συμβούλων, ἐπίστρωσαν φρικτὰ καὶ σχεδὸν εἰπεῖν ἀπίστευτα. Ὁ διευθυντῆς δηλαδὴ τοῦ Διδασκαλείου καλῶν κατ’ἴδιαν παρ’ αὐτῶν μαθητὰς καὶ μαθητριάς ἔλεγε “μπορεῖτε παιδιὰ, νὰ ἀγαπιώσαστε μεταξὺ σας. Ὁ ἔρωτας δὲν εἶναι κακὸ πρᾶγμα. Ἀλλὰ προσέχετε μὴ σὰς καταλαβαίνῃ ὁ κόσμος γιατί αὐτὸ δὲν εἶναι σωστό...” Ἀποτέλεσμα τῆς τῆς τῆς παιδαγωγικῆς μεθόδου ἦτο κατὰ τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐπιτροπείας “πλήρης ψυχικὴ ἀποσύνθεσις τῶν δυστυχῶν τούτων πλασμάτων, τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τοῦ Μαρασλείου Διδασκαλείου.” Τὰ ὀλέθρια ἐπακολουθήματα τῆς ψυχοφθόρου παιδαγωγικῆς μεθόδου τῶν νέων μεταρρυθμιστῶν ἐγένοντο εὐθὺς ἐμφανῆ· τὸ εἰρημένον σύστημα ἀπέδωκεν, ὡς ἦν εἰκός, ἀφθόνους τοὺς πικροὺς καρποὺς τῆς ἠθικῆς καταπτώσεως καὶ διαφθορᾶς. Ἐπιθ. “Ἐμπρὸς,” τῆς 30 καὶ 31 Μαΐου 1926.

5) Τὸ πρᾶγμα ἦτο φυσικόν, ὅποτε Διευθυντῆς καὶ καθηγηταὶ ἦσαν οἱ σύντροφοι τοῦ “Ἐκπαιδευτικοῦ Ὀμίλου,” ὧν τὰς ἀρχάς καλῶς ἀπεικονίζει τὸ δημοσιευθὲν ἐν τῷ Β’ τόμῳ τῆς “Ἐργασίας,” (σ. 233 καὶ 234) δημοσιευθὲν πρακτικὸν μιᾶς συνεδρίας. Ἐκεῖ γράφονται τὰ ἐξῆς: “Ὁ κ. Ἰορδανίδης δὲν θεωρεῖ σοβαρὴ τὴν κατηγορίαν κατὰ τοῦ δημοτικισμοῦ. Σήμερον λέει, μόνον οἱ ἀρτηριοκληρωμένοι καὶ τὰ ἠθικὰ καὶ πνευματικὰ σαράβαλα δὲν εἶναι δημοτικι-

δασκαλεία καὶ Ἀκαδημείας διευθύνοντες διεύθυνον ἅμα κατ' οὐσίαν καὶ τὴν ὅλην ἐκπαίδευσιν καὶ ἀπετέλουν τὰ πρωτεύοντα μέλη τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συμβουλίου, ὅπερ ἐνέκρινε βιβλία περιεχομένου συμβιβασμένου, ὡς εἶκός, πρὸς τὰς ἀρχὰς ἐκείνων καὶ τὰ φρονήματα· λέγω τὰ διαβόητα βιβλία τὰ προκαλέσαντα τὴν κοινὴν ἀγανάκτησιν καὶ διεγείραντα τὴν γενικὴν φρίκην, ἐν οἷς κατεχλευάζετο ἀσυστόλως ἡ θρησκεία, ¹⁾ καθυβρίζοντο ἀναιδῶς τὰ ἱερά αὐτῆς σύμβολα ²⁾ καὶ κατερρακούτο ἀναισχύντως ἡ ἀνθρωπίνη ἠθική. ³⁾

Ἐκ τῶν εἰρημένων καθίσταται συμφανές ὅτι ὁ «μαλλιαρισμὸς» εἶναι ἀρρήκτως συνεζευγμένος πρὸς τὴν ἀθεΐαν καὶ τὴν ἀνηθικότητα, τὴν ἀναρχίαν καὶ τὸν κομμουνισμόν, προσφυῶς δ' ἐπ' ἐσχάτων

στίες. Ἐκεῖνο, ποῦ πρέπει νὰ ἐξετασθῆ εἶναι ἂν ὁ Ὀμιλος μπορεῖ νὰ πετύχῃ τὸ σκοπὸν του μέσα στὸ ἀστικό καθεστῶς. Καὶ πάνω στὸ πρόβλημα αὐτὸ φρονεῖ νὰ περιοριστῆ ἡ συζήτηση. Τὴν ἴδια ἀποψη ὑποστηρίζει καὶ ἡ κ. Ἰμβριώτου καὶ φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ καθορισθῆ ὁ Ὀμιλος τὴν δράση του. . . . Ὁ κ. Γληνὸς παρακαλεῖ νὰ ὀρισθῆ μιὰ ἰδιαίτερη βραδιά γιὰ νὰ συζητηθῆ ἀποκλειστικὰ τὸ πρόβλημα ποῦ ἔβαλε ὁ κ. Ἰορδανίδης. Ῥητέον δ' ὅτι ὄντως «καθώρισεν» ὁ Ὀμιλος τὴν «δράση του», διότι ἐπ' ἐσχάτων μετὰ θορυβώδεις συζητήσεις ἢ κλείων μερὶς αὐτοῦ ἐψήφισεν ὑπὲρ τῶν ἀρχηγῶν «τῆς ἀριστερᾶς» καὶ ἀνεκήρυξεν ἑαυτὴν ἀναφανδὸν ὑπέρμαχον τῶν μπολσεβικικῶν καὶ κομμουνιστικῶν θεωριῶν. Οὕτω καὶ τὰ τυχόν τηρούμενα τέως ἐλάχιστα προσχρήματα κατέπεσον καὶ ἡ ἀποκάλυψις τῶν ἀνθρώπων ἐγένετο τελειοτάτη.

¹⁾ Ἐν ἀναγνωστικῇ βιβλίῳ χάριν τῶν μαθητῶν τῆς Α'. τάξεως τοῦ ἐλληνικοῦ σχολείου ἀναγινώσκεται. «Ἐκεῖνη τῆ νύχτα μιὰ γυναῖκα συντραφιασμένη ἀπὸ τὸν τέχτονα τὸν ἄντρας τῆς στάθῃκε μεσοστρατίς σὲ μιὰ σπηλιὰ καὶ γέννησε ἓνα παιδί. . . Ὁ Ἰωσήφ μόλις εἶδε κοιμισμένο τὸ παιδί, κατέβηκε στὸ χωριὸ νὰ φροντίσῃ γιὰ τὴ λεχώνα. . . καὶ κείνη ὀλομόναχη σ. ἄβηκε ἀδύνατο νὰ κοιμηθῆ», σ. 6 ἔξ.

²⁾ Ἐν ἰχνογραφίᾳ προωρισμένη εἰς μικροῦς μαθητὰς παρίστατο ἐν τῇ πρώτῃ σελίδι Σταυρὸς κεκλιμένος πρὸς πτωσὶν καὶ σάρωθρον καὶ βρόδδος ὀρθία! Πρὸς ἐρμηνείαν δὲ τῆς μορφωτικῆς ταύτης παραστάσεως καὶ εὐσεβοῦς εἰκόνας παρείχετο ὑπὸ τὸ ἰχνογράφημα ἡ ἐντυπος ὁδηγία. «Κάμπετε ἓνα Σταυρὸ, μιὰ σκούπα καὶ τὸ μπάστονι τοῦ πατέρα» !!

³⁾ Ἐν τῇ εἰρημένῳ ἀναγνωστικῇ (σ. 64) ἀπάντως: τάδε «Ξαναγύρισε ὁ Τζεμάλ με τοὺς στρατιῶτές του στὴ Νίκαια καὶ ἄρχισε νὰ μαζεύῃ τὰ πηλὸ εὐμορφα κορίτσια γιὰ τὸ γαρέμι του. Ἐπῆγαν δεκαοχτὼ κορίτσια στὸ Τζεμάλ, ἀλλὰ αὐτὸς τὰ ἔδιωχνεν ὅλα γιὰτὶ ἤθελε τὴν ὠμορφὴ τῆ Σοφία ποῦ ἦταν ἀραβωνιασμένη με ἓνα Χριστιανό. Ἦταν τὸ πηλὸ ὠραῖο κορίτσι τῆς πατρίδος μας. Τὴν Σοφία τὴν ἔφεραν στὸ Τζεμάλ οἱ ἴδιοι οἱ γονεῖς τῆς· ἐγονάτισαν μπροστά του καὶ ὁ Τζεμάλ εἶπε στὴν κόρη. «Γιατὶ τόσον καιρὸ ποῦ σὲ ζητούσαμε δὲν ἤρθες; Καὶ οἱ γονεῖς ἀπήντησαν «Μᾶς συγχωρεῖτε, ποῦ σᾶς τὴν φέραμε ἔτσι ἀργὰ ἀλλὰ δὲν ξέρετε τὸ κορίτσι· εἶναι πολὺ μικρὸ καὶ σᾶς τὴν ἐφέραμε ἡμεῖς οἱ ἴδιοι.» !!! Αὐτ. σελ. 74 «Ἐλα νὰ βάλουμε στοίχημα - Τὶ στοίχημα; Νὰ μοῦ παίρνης τὸ μαγαζί, ἀλλιῶς νὰ σοῦ παίρνω τὴ γυναῖκα». Διὰ τοιούτων διδαγμάτων οἱ σοφοὶ παιδαγωγοὶ ἤθελον νὰ μορφώσωσιν ἠθικὰ καὶ ἐμποιήσωσιν ἐθνικὴν φιλοτιμίαν!

ἐπλάσθη ἡ λέξις “μαλλιαροκομμουνισμός,” πρὸς δῆλωσιν τῶν ἀχωρίστων τούτων ἰδιοτήτων.¹⁾ Καὶ ἀληθεύει μὲν ὅτι οἱ ἔνοχοι ἀρνοῦνται συνήθως τὸ ἑαυτῶν ἔγκλημα ἀλλ’ ἐν τῇ προκειμένῃ περιστάσει ἔχομεν ἀπερίφραστον τῶν αἵρεσιάρχων τὴν ὁμολογίαν. Οὗτοι ἀνομολογοῦσι τὸν στενὸν σύνδεσμον μαλλιαρισμοῦ καὶ κομμουνισμοῦ²⁾ καὶ καθυβρίζουσι τὸ Κράτος καὶ τὸ κοινωνικὸν καθεστῶς λυπούμενοι ὅτι εἰσέτι διατηρεῖται.³⁾ Οἱ χυδαῖστα ἄρα δὲν εἶναι κατ’ οὐσίαν ξένοι πρὸς τοὺς κομμουνιστάς, ὁ δὲ “μαλλιαρισμός,” δὲν ἐπιδιώκει μόνον τὴν διαφθορὰν τῆς γλώσσης ἀλλὰ χρησιμεύει καὶ ὡς ὄργανον καταχθονίων ἐνεργειῶν σκοποῦσῶν τὴν κατάλυσιν πάσης ἠθικῆς ἀρχῆς καὶ τὴν ἀνατροπὴν τῆς κοινωνικῆς τάξεως. Εἰς ταιούτους ἀνοσίους σκοποὺς ἀποβλέποντες οἱ ἀρχηγοὶ αὐτοῦ συκοφαντοῦσι τὴν λεγομένην ἀστικὴν τάξιν⁴⁾ καὶ ὑβρίζουσι κληρικούς τε

1) Δὲν λέγομεν βεβαίως ὅτι πᾶς χυδαῖστὴς εἶναι καὶ κομμουνιστὴς. Ἀλλ’ ἡ στενοτάτη αὐτῶν συνάφεια καὶ οικειότης εἶναι ἀναμφίλεκτος καὶ καθίσταται ἐκ τούτου περιφανῆς, ὅτι πᾶς κομμουνιστὴς εἶναι πάντως καὶ ἀνεξαιρέτως χυδαῖστὴς, ἐνῆ τούναντίον οὐδεὶς τὰ ὀρθὰ περὶ γλώσσης φρονῶν εἶναι κομμουνιστὴς.

2) Εἰς τῶν ἀρχηγῶν τῆς ἐκπαιδευτικῆς μεταρρυθμίσεως καὶ τῆς γλωσσικῆς αἵρέσεως δυσφορῶν ὅτι δὲν προσδεύουσι καὶ δὲν ἐπεκτείνονται, ὅσον προσεδόξα, αἱ σωτήρια ἀρχαὶ ἔγραψε “Μὰ καὶ αὐτὰ τὰ νεωτεριστικὰ κόμματα, οἱ δημοκρατικοί, οἱ σοσιαλιστές, οἱ κομμουνιστές, ἂν καὶ ἀναγνωρίζουν θεωρητικὰ πὼς εἶναι ἀπόλυτα συνδυασμένη μετὰ τὴν πολιτικὴν ἰδεολογία ἡ ἀρχὴ τοῦ δημοτικισμοῦ... μὲν ταῦτα ἐκτὸς ἀπὸ μερικῆς σπασμωδικῆς, ἀπρόσετες καὶ ἐντελῶς πρόχειρες προσπάθειες νὰ ἐκλαϊκίψουν τάχα τὴν γλῶσσαν τοῦ κόβοντος ἐδῶ καὶ ἐκεῖ μερικὰ ν... μιλῶν στὸ λαὸ μετὰ ὅλην τὴν στρυφνὴ ψυχρὴ φρασολογία τῶν δικηγόρων... Δελτ. ἐκπαιδ. ὁμίλ. ἀριθ. 11, σ. 30. Ἐν δὲ τῇ “Νουμᾶ,” γράφεται “Οἱ συναργάτες τοῦ “Νουμᾶ,” ἔχουν θεωρήσει τὸ γλωσσικὸ ζήτημα ὡς ζήτημα ποῦ θὰ λυθῆ μετὰ κοινωνικοπολιτικὴ ἀναγέννηση τοῦ τόπου... (ἀριθ. 343) καὶ ἀλλαγῶν “Ἡ μαλλιαρὴ εἶναι γλῶσσα τοῦ πραγματικοῦ κομμουνιστῆ” (ἀριθ. 340).

3) Ὁ εἰρημένος ἀρχηγέτης τῆς μεταρρυθμίσεως γράφει. “Τὰ Κράτη, τὰ καθεστῶτα, αἱ κυριαρχοῦσαι τάξεις πρέπει νὰ ἔχουν τὴν ἐπιστήμη τοῦ καὶ μετὰ χίλιους τρόπους, χίλιους πόρους ἀσκοῦν μιὰ τέτοια ἄμεση καὶ ἔμμεση ἐπίδραση. Στὴν Ἑλλάδα τὸ Κράτος ἦτο καὶ εἶναι ἀκόμα στὰ χεῖρα τῆς παραστρατημένης φεουδαλικῆς τάξης, ποῦ βγήκε ἀπὸ τὸν ἐλληνικὸν μεσαῖωνα στὰ τέλη τοῦ 18ου καὶ στὶς ἀρχὰς τοῦ 19ου αἰῶνα” (“ἡ φεουδαλικὴ τάξις ποῦ βγήκε ἀπὸ τὸν ἐλληνικὸν μεσαῖωνα,” εἶναι προφανῶς τὸ κοινωνικὸν καθεστῶς καὶ τὸ Κράτος τὸ προσελθὸν ἐκ τῆς μεγάλῆς ἡμῶν Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821). Ὅρα Δελτ. ἐκπαιδ. ὁμίλ. ἀριθ. 11, σ. 35. Πράσθεις ὅτι ἔχομεν ἀψευδῆ μαρτυρίαν ἀνθρώπου σπουδαίαν τέως κατέχοντος θέσιν ἐν τῇ ὁμοσπονδίᾳ τῶν διδασκάλων, ὅστις κατήγγειλεν ὅτι καθῆγγηται τοῦ Μαραζλείου ἐλάμβανον βιβλία καὶ περιοδικὰ ἐκ Βουλγαρίας καὶ ἄλλων χωρῶν. Ἐπιθ. ἐκθεσιν τῆς ἐπιτροπείας ἐν τῇ “Ἐμπρὸς,” τῆς 1ης Ἰουνίου 1926.

4) Ἴδὲ Ἀναγέννηση, σ. 125. “Γενικώτατο γνώρισμα τῆς νεοελληνικῆς κακοδαμονίας παρουσιάζεται ἡ κατώτερη ποιότητα τῆς ἐλληνικῆς ἀστικῆς τάξης, ποῦ ἐδημιουργήθη καὶ

καὶ διδασκάλους,¹⁾ σκώπτουσι τὸν λαὸν καὶ μυκτηρίζουσι τὰ ὑψηλὰ αὐτοῦ ἰδεώδη,²⁾ ἀναιροῦσι τὴν ἐγγύτητα τῆς πατρίδος καὶ ὑποσεύουσι τὰς βάσεις τοῦ κοινωνικοῦ οἰκοδομήματος ἀρνούμενοι ἀντικρως τὰς ἠθικὰς ἀξίας.³⁾ Οὐδ' εἶναι δυνατόν νὰ εὐρεθῆ πρὸς διάλυσιν τῆς καθεστῶσης κοινωνίας καὶ κατάργησιν τῆς ἀνθρωπίνης ἀξίας ὄργανον προσφορύτερον ἄλλο παρὰ τὸν χυδαϊσμόν. Διότι οὗτος ταπεινοὶ τὸ φρόνημα καὶ φαυλίζει τὸν χαρακτήρα, παρασκευάζει διανοητικὴν ἀμβλύτητα καὶ κατεργάζεται ἠθικὴν ἔκφυσιν, ἐνὶ λόγῳ ποιεῖ ἀνθρώπους μικροὺς καὶ χαμαιζήλους, εὐτε-

κυβέρνησε αὐτὸ τὰ 1821 ὡς σήμερα... Ἡ τάξη ποῦ κυβερνᾷ τὸν ἑλληνικὸν λαὸν ἑκατὸ χρόνια τῶρα εἶναι ποιοτὰ ἀπὸ τίς κατώτερες. Αὐτὴ ἔδειξε ὀλοφάνερη ἀνεπάρκεια σὲ ὅλα τὰ σημερινὰ προβλήματα, ποῦ εἶχε λύση. Ἡ τάξη, ποῦ πῆρε στὰ χέρια τῆς τίς τύχες τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἔδειξε ἀπροσδόκητη διανοητικὴ ἀδυναμία... Καὶ τῆς Μικρασιατικῆς συμφορᾶς αἰτία εἶναι «ἡ κυρίαρχη τάξη!». Ἐρρέτω λοιπὸν κατὰ τοῦς νομιμόφρονες τούτους αἰρεσιάρχας ἢ ἡγήτους τάξεις καὶ μετ' αὐτῆς καταλυθῆτω πάσα ἀρχή. Καὶ μετὰ ταῦτα τίς Ζήτω ὁ μπουρσεδικισμός!! Ἄλλ' ἢ ἀστική τάξις, ὡ ἀγαθοὶ ἄνθρωποι, ἐπετέλεσεν ἀρχήθεν καλῶς τὸ ἑαυτῆς καθήκον, τὸ δὲ φρικτὸν δῆθεν ἀμάρτημα, ὅπερ καθ' ἡμᾶς διέπραξε καὶ δι' ὃ μισοῦτε αὐτὴν μέχρι θανάτου, εἶναι μεγίστη αὐτῆς ἀρετή. Ἐγκαλοῦνται δηλαδὴ οἱ πνευματικοὶ ἡγήτορες τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ὅτι «ἐξιπάζονται σὰν ἀρχοντοχωριάτες καὶ χάσκουν θαμπωμένοι μπροστὰ στὴν κλασσικὴ ἀρχαιότητα» (Αὐτ. σελ. 125). Ἄλλ' αὐτὸ δὴ τοῦτο τιμᾷ αὐτοῦς καὶ εἰ μὴ ἐπαίρου, θὰ ἦσαν ἀνάξιοι τῆς ἐθνικῆς αὐτῶν ἱστορίας.

1) Ἐθν. ἀνωτ. σ. 128 «Μᾶς ἔμειναν τὰ πνευματικὰ τῆς (τῆς ἑλληνικῆς φεουδαρχίας) ἀπομεινάρια, ὁ παπᾶς, θεματοφύλακας τοῦ θρησκευτικοῦ καὶ ἐκκλησιαστικοῦ Βυζαντινισμοῦ καὶ ὁ δάσκαλος, θεματοφύλακας τοῦ προγονόπληχτου σχολαστικισμοῦ. Ἡ ἑλληνικὴ ἀστικὴ τάξις, ὅταν ἄρχισε νὰ δυναμώνη καὶ θέλησε νὰ διώξῃ τὸν Τούρκο, ἔκαμε ἀναγκαστικὰ συμμάχια μὲ τοῦς ἀντιπρόσωπους τοῦ φεουδαρχικοῦ πνεύματος, προπάντων παπάδες καὶ δασκάλους καὶ ἀγωνίστηκε μόνον καὶ ἀπολυτρώθηκε ἀπὸ τὸν ἐξωτερικὸν δεσπότη, ὅχι ὅμως καὶ ἀπὸ τὸν ἐσωτερικὸν πνευματικὸν δυνάστη... Καὶ αἱ ὑβρεῖς αὗται καὶ βλασφημίαι δὲν προέρχονται ἐκ πολεμίων ἀλλ' ἐξέρχονται ἐκ στομάτων λεγομένων ἑλληνικῶν.

2) Ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἀναγεννήσεως γράφει: «Γιὰ τὴν κοινωνιολογία καὶ τὴν φιλοσοφημένη ἱστορία τὴν ἀληθινὰ ἐξαιρετικὴν περίπτωσιν αὐτοῦς ὁ λαὸς μὲ τὴν βιολογικὴν του ἀδεξιότητα τὰ ὀρμητικὰ του κυνηγήματα ἀτιμῶτων ὀνείρων, τοὺς ἀσκόπους ἡρωϊσμοὺς καὶ τὴν σπατάλη τῶν δυνάμεών του, τίς εἰκονικὰς λατρεῖας ἰδανικῶν καὶ τίς θυσίας γιὰ μαρὰ ἰδανικά, τίς ταλαντεύσεις μεταξὺ παιδικότητος καὶ ἀνδρισμοῦ μὲ μιὰ καρδιά ποῦ δὲν ἔχει νοῦν καὶ ἓνα νοῦν ποῦ δὲν ἔχει πίστη ἀληθινὴ καὶ δύναμη γιὰ τὴν ἀλήθεια... Δεῖτ. ἐκπαιδ. ὁμίλ. ἀριθ. 11 σελ. 11.

3) Ἐν τῷ εἰρημένῳ περιοδικῷ «Ἡ Ἀναγέννησις» (σ. 25 - 26) ἀνώτατος ὑπάλληλος τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας καὶ ἀκόλουθος τῶν κλεινῶν μεταρρυθμιστῶν ἀποφαίνεται τὰδε τὰ βαθυγνωμόνα ῥήματα «Κατήντησε πιά κοινοτυπία νὰ λέμε, πῶς κλονίστηκε ἡ πίστις τοῦ ἀνθρώπου στὶς ἀξίας τῆς πνευματικῆς, ἠθικῆς, πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς τῆς πολιτικῆς μας κοινωνίας. Ἡ λάμπη τῶν μεγάλων κατευθυντηρίων γραμμῶν ἔχει ἀμαυρωθῆ. Ἡ ἠθικὴ διάταξις τῶν ἀξιῶν δὲν ἔχει πιά τὴν πρώτην τῆς καθαρότητα, διαύγεια καὶ σταθερότητα».

λεις και ἐθελοδούλους.¹⁾ Λοιπὸν ὁ κίνδυνος ὁ ἀπὸ τῶν χυδαϊστῶν ὑπάρχει προφανῆς καὶ μέγιστος, ὃν δὲν ἐπιτρέπεται τὸ παράπαν νὰ παρίδωσι μήτε τὸ κράτος μήτε οἱ φιλοπάτριδες πολῖται.²⁾ Ἀποβαίνει δ' ὁ κίνδυνος τοσούτω μείζων, ὅσῳ συντονωτέρα εἶναι ἡ δρᾶσις καὶ μεθοδικωτέρα ἢ ἐνέργεια τῶν αἵρεσιάρχων. Ἀγωνίζονται θηλαδῆ ἐκ παντός τρόπου καὶ μετέρχονται πᾶσαν μέθοδον πρὸς ἐπίτευξιν τῶν ἰδίων σκοπῶν οὐδὲν μέσον παραλείποντες καὶ εἰς οὐδὲν ὑποχωροῦντες.³⁾ Καὶ ἐν τῇ ἀγῶνι αὐτῶν ἐπιδεικνύουσιν ὁμολογουμένως ἰσχυρὰν ἐπιμονὴν καὶ ἱκανὴν πρόοδον διαθέτοντες ἀδήλους ὑλικοὺς πόρους⁴⁾ καὶ ἔχοντες ἰσχυροὺς προστάτας.⁵⁾ Οἱ θιασῶται τῆς γλωσσικῆς αἵρέσεως ἀποτελοῦσι δὲν λέγω

¹⁾ Ὅποσα ἀντεθνικά καὶ ὀλέθρια κατεργάζονται "οἱ μαλλιαροὶ" ἀνέπτυξεν εὐστόχως ἄλλοτε ὁ διαπρεπῆς νομομαθῆς καὶ πολιτικός κ. Εὐστρ. Κουλουμβάκης. Ἐπ. "Ἐμπρὸς" 26 Ἰανουαρίου 1926.

²⁾ Πολὺ ὀρθῶς ἡ τὰς ἀνακρίσεις διεξαγαγοῦσα ἐπιτροπεία παρατήρησεν ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτῆς καὶ τὰ ἐξῆς "Ἡ γλωσσοεκπαιδευτικὴ μεταρρύθμισις, τὴν ὁποίαν ἐξεκόλαψεν ὁ ἐκπαιδευτικός Ὀμιλος, τοῦ ὁποίου πλεῖστα μέλη οὐδεμίαν εἶχον προαίσθησιν τῶν σκοπιῶν σκοπῶν τῶν ἀρχηγῶν, ἀποτελεῖ τὸν μεγαλύτερον κοινωνικὸν καὶ ἐθνικὸν κίνδυνον τῆς συγχρόνου Ἑλλάδος. Ἄν δὲ δὲν ἐξουδετερωθῇ ἐντελῶς ἢ μέχρι τοῦδε ὀλεθρία ἀποσυνθετικὴ δρᾶσις τῆς, δὲν θὰ παρέλθῃ πολὺς χρόνος καὶ ἡ Ἑλλὰς θῆλει γεννᾶ ἀνθρώπους ὁμοίους πρὸς τοὺς περιφρουρούμενους ἐκείνους Γραικύλους τῆς ἐλληνικῆς καὶ ῥωμαϊκῆς ἐποχῆς, οἱ ὅποιοι ἦσαν οἱ φυσικοὶ καρποὶ, οὓς μὲ μαθηματικὴν ἀκρίβειαν προσεῖδε καὶ καθώρισεν ὁ Πλάτων, ἀφοῦ θὰ προήρχοντο ἐκ τοῦ μεγάλου πλήθους τῶν διαφθορῶν τῆς ἐλληνικῆς νεολαίας."

³⁾ Ἄλλους μὲν σαγηνεύουσι διὰ τοῦ ἰσχυρισμοῦ ὅτι δηθεν προμαχοῦσι νέων ἀρχῶν καὶ προοδευτικῶν θεωριῶν, ἄλλους δὲ προσελκύουσι δι' αὐτῆς τῆς φύσεως τῆς αἵρέσεως, ἥτις τὴν αὐθαιρεσίαν περὶ πάντα ἐπιτρέπουσα ἀπαλλάττει τοὺς ὁπαδοὺς τῆς ἐργασίας καὶ τοῦ κόπου, ἄλλους δὲ σαγηνεύουσι δι' ἀναλόγων ἀμοιβῶν καὶ παντοίων ὑποσχέσεων καὶ ἐπαγγελιῶν, ἄλλους δὲ τέλος πειρῶνται νὰ ἐκφοδίσωσι καὶ τρομοκρατήσωσι. Ἐνὶ λόγῳ χρησιμοποιοῦσιν εὐρείαν προπαγάνδαν, περὶ ἧς ἄλλως καὶ αὐτοὶ παρρησίᾳ ποιοῦνται λόγον. Πβλ. Δελτ. Α'. σ. 239. 241.

⁴⁾ Ὁ κ. Κουλουμβάκης ἔγραψεν ἄλλοτε (ἐν τῷ "Ἐμπρὸς" τῆς 19 Ἰανουαρίου 1926) περὶ τῆς ἐκδοτικῆς ἐταιρείας τῆς μαλλιαρῆς καὶ κομμουνιστικῆς προπαγάνδας τῆς ἐκδιδοῦσης ἀθρόα φυλλάδια καὶ βιβλία. Παρατήρει δὲ τὰ ἐξῆς. "Τὰ τεύχη ἐκδίδονται κατὰ χιλιάδας καὶ διανέμονται δωρεάν. Καὶ ἐρωτῶμεν πόθεν πορίζεται ἡ Ἐταιρεία τὰς δαπάνας; Διότι μόνον εἰς δαπάνας ὑποβάλλεται."

⁵⁾ Λυπηρὸν ὅτι παρέσυραν οὐχὶ ὀλίγους ἀγαθοὺς ἄλλως ἀνθρώπους καὶ ἰσχύοντας πολιτευτάς. Εἶναι δυσάρεστον ὅτι ἄνδρες ἀξιόθνητοι νὰ διευθύνωσι τὰς τόχας τῆς πατρίδος υἱοθετοῦσι: "πλήρως τὴν ἐκπαιδευτικὴν μεταρρύθμισιν καὶ τάσσονται ἀνεπιφυλάκτως ὑπὲρ τῆς δημοτικῆς..." καὶ γνωματεύουσι τοιάδε "Ἐὰν ἡ ὅλη ὑπόθεσις ἦτο ἀπλῶς καὶ στενῶς γλωσσικὴ δὲν θὰ μ' ἐνδιέφερε μὰ τὴν ἀλήθειαν ἂν θὰ ἔγραφον τὸ βιβλίον καὶ ὄχι τὸ βιβλίον, δηλαδὴ ἂν θὰ ὑπῆρχε ἢ ἂν θὰ ἔλειπε ἓνα νί. Ἄλλ' ὅμως τὸ ἀλφαριθμητικὸν αὐτὸ στοιχεῖον συμβολίζει μίαν πνευματικὴν παραπλάνησιν τῆς φυλῆς, ἓνα ψευδῆ προσανατολισμὸν τῆς φυλετικῆς

συμμορίαν ἀλλ' ἀπλῶς ὄμιλον ἢ "κλίκαν," ἣς οἱ ἑταῖροι κηρύττουσιν αὐταρέσκως ἀλλήλους ὡς τοὺς κατ' ἐξοχὴν "διανοουμένους," καὶ θαυμάζοντες ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους φροντίζουσι νὰ καταλαμβάνωσιν ἐπικαίρους θέσεις καὶ ἀναρριχῶνται εἰς ὑψηλὰ ἀξιώματα,¹⁾ ὁπόθεν ἐλπίζουσιν ὅτι διὰ διαφόρων μεθόδων θὰ ἐπιβάλωσι τὰ μεγαλεπήβολα αὐτῶν σχέδια καὶ τὰς καινοδόξους τῆς αἵρέσεως ἀρχάς. Αἱ δὲ ἀρχαὶ αὐτῶν ἀποκορυφοῦνται κατὰ τὰ ἤδη εἰρημένα εἰς τὴν κατάρριψιν τῶν τέως περιεπομένων ἠθικῶν ἀξιῶν, τὴν διαφθορὰν τῆς γλώσσης καὶ τὴν κατάργησιν τῆς θρησκείας, τὴν ἀπορράπισιν τῶν ἱστορικῶν παραδόσεων καὶ τὴν κατάλυσιν τῶν ἐθνικῶν ἰδεωδῶν, ἐνὶ λόγῳ εἰς τὴν γενικὴν σύγχυσιν καὶ ἀνατροπὴν. Ἐχουσι δ' οἱ ὄπαδοὶ τοῦτο τὸ κοινὸν γνώρισμα, ὅτι μυκτηρίζουσι τὰ σεπτὰ τοῦ ἔθνους σεβάσματα καὶ λοιδοροῦσι τὰ ἐρίτιμα τῆς πατρίδος ἐγκαλωπίσματα.²⁾ ἀσεβοῦσιν εἰς τὴν μνήμην ἀνδρῶν περιφανεστάτων, οἵτινες δι' ὅλου τοῦ βίου εἰργάσθησαν ὑπὲρ τῆς ἐπιστήμης καὶ ἐμόχθησαν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους.³⁾ ἀπαντῶσιν ἀναιδῶς πρὸς σοφοὺς καθηγητάς, οἵτινες τὴν ἐπιστήμην κατ' ἐξοχὴν προήγαγον καὶ τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα μάλιστα ἐτίμησαν.⁴⁾ ἀποκαλοῦσι τοὺς τὰ ὀρθὰ φρονοῦντας "σχολαστικούς," "ὀπισθοδρομικούς," "ἀρτηριοσκληρωτικούς," κτλ. ὑβρίζουσι τὸ ἀνώτατον ἡμῶν ἐκπαιδευτήριον⁵⁾ κατὰ πρόφασιν μὲν ὅτι δῆθεν δὲν

μας ζωτικότητος," (Ἀναγέννηση, σελ. 58). (Ὁ ταῦτα λέγων καὶ τὴν καθαρῶσαν ἀποδοκιμάζων ληρμονεῖ ὅτι μεταχειρίζεται προφανῶς καθαρῶσαν καὶ ἐν τῇ καθαρῶσει ἀπαγγέλλει τοὺς πολιτικούς αὐτοῦ λόγους! Πλὴν ἡμῶς φρονοῦμεν ὅτι οἱ εἰρημένοι οὗτοι ἤκιστα ὀρθοὶ καὶ οὐδαμῶς εὐάρμοστοι λόγοι προέρχονται ἐκ πλάνης καὶ οὐχὶ ἐκ κακῆς προαιρέσεως καὶ ὅτι, ἐὰν ὁ γράφων προσεῖχεν ἀκριβέστερον εἰς τὰ πράγματα, θὰ ἐθλίβετο ἐκ ψυχῆς καὶ θὰ μετενόει δι' ὅσα ἔγραψεν ἄτοπα.

1) Φίλος αὐτῶν ἔγραψε περὶ τούτων τὰ ἐξῆς: "Τὸ δημοτικὸν κόμμα ἀπέδρασε πρὸς τὴν ἐξουσίαν ἐντεῦθεν θέσεις νέας καὶ πάλιν θέσεις. Εἶναι λοιπὸν τοποθετημένοι εἰς θέσεις καὶ ἀργομισθίας. Μὲ τὴν σημαίαν καὶ τὴν ἀλληλοδοθήθειαν τῆς δημοτικῆς κλίμας κατέλαβον τὰς θέσεις των. . . ."

2) Ἴδὲ Σεβαστοπουλείου ἀγῶνος κρίσιν, τοῦ ἔτους 1925 σ, 16 ἐξ.

3) Περὶ τοῦ πολλοῦ ἐκείνου Κοραῆ ἀποφαίνονται: ὅτι "ἔβλαψε τὸ ἔθνος μὲ τὴν ἀνεπιστημοσύνην καὶ τὴν ἀκρισίαν του." Ἀσεβῆ δὲ λέγουσι περὶ τοῦ ἀοιδίμου Μιστριώτου καὶ πλάττουσι λέξεις "μιστριωτίζω," "μιστριωτισμὸς," κ.τ.λ.

4) Ὅρα ἄνωτ. σελ. 19.

5) Πλβ. "Ἀναγέννηση," σ. 59.

ἐπιτελεῖ τὸν ἑαυτοῦ προορισμὸν κατ' ἀλήθειαν δὲ διότι δὲν κατάρθρωσαν νὰ εἰσπηδήσωσιν εἰς αὐτὸ καὶ ἐντεῦθεν ἐκχύσωσι τὸ ἄπλετον φῶς τῆς πρωτοτύπου αὐτῶν σοφίας. Καθάπτονται δὲ τῆς κρατούσης γλῶσσης καὶ διατείνονται περιέργως ὅτι αὕτη διαστρέφει τὴν διάνοιαν καὶ ἀποβαίνει ἢ ἀφορμὴ παντὸς κακοῦ· ἢ γλῶσσα, λέγουσι, καὶ τὸ ἐκπαιδευτικὸν σύστημα εἶναι ἡ αἰτία τῆς κακοδαιμονίας.¹⁾ Καὶ τριαῦτα διαλαμβάνουσιν οὐχὶ μόνον οἱ προστυχόντες τῆς αἱρέσεως ὄπαδοί²⁾ ἀλλ' ἐπαγαλαμβάνουσι κατὰ κόρον καὶ οἱ κλεινοὶ τῆς ἐνδόξου Σχολῆς ἀρχηγοί. Εἰς τούτων περισκώπτει τὸ ἐκπαιδευτικὸν σύστημα καὶ ἀποκαλεῖ "ἄταφον νεκρὸν"³⁾, ἀποφαίνεται δὲ μετὰ πολλοῦ κόμπου καὶ ὑπέρφρονος αὐθεντίας ὅτι ἡ παιδεία ἡμῶν εἶναι "πεπαλαιωμένη, ἀφρονημάτιστος, ἐστραμμένη πρὸς ἰδεώδη νεκρά καὶ ὠχρά."⁴⁾ Ἀλλὰ δὲν λέγουσιν ὅμως κατὰ εἶνα ποτὲ λογικὴν μέθοδον συλλογιζόμενοι καταλήγουσιν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ γλῶσσα ἡμῶν ἢ ἐθνικὴ διαστρέφει τὴν διάνοιαν καὶ τὸννατίον ὅτι ἡ ἐξαμβλωματικὴ γλῶσσα, ἣν ἕκαστος τῶν γλωσσοπλαστῶν αὐθαρέτως δημιουργεῖ, κέκτηται τὴν θαυματουργὸν δύναμιν νὰ φωτίζη τὰς διανοίας καὶ νὰ πορίζη τὴν ποθητὴν εὐδαιμονίαν. Οὐδὲ λέγουσιν ὡσαύτως, διατὶ ἄρα τὸ ἀπὸ πολλοῦ χρόνου κρατοῦν ἐκπαιδευτικὸν σύστημα εἶναι "ὀλέθριον". Δησμονοῦσιν ὅμως ἢ θέλουσι νὰ ἀγνοῶσιν ὅτι τὸ οὕτω καθυβριζόμενον καὶ συκοφαντούμενον ἐκπαιδευτικὸν σύστημα προσήνεγκε τῇ πατρίδι πολυτίμους ὑπηρεσίας· ἐμόρφωσε λογίους ἄνδρας καὶ διαπρεπεῖς ἐπιστήμονας, ἀνέδειξε συνετοὺς καὶ φιλοπάτριδας πολιτευτὰς καὶ τέλος ἐξέθρεψε τοὺς ἐνδόξους τῶν τελευταίων πο-

¹⁾ Ἰδοὺ παράδοξοι ἀποφάνσεις "Ὀλὴ ἡ κακοδαιμονία τῆς χώρας, κάθε περιπέτεια καὶ συμφορὰ, ἕλες ἢ καταστροφές της, βασικὴν αἰτίαν ἔχουν τὸ ὀλέθριον ἐκπαιδευτικὸν σύστημα, τὸ Σχολεῖο... Αὐτὸ παρουσιάζει γενεὰς πνευματικῶν ἐνόχων, ἀνθρώπων χτυπημένων στὸ κέντρο τοῦ ἐγκεφάλου των. Καὶ ἀφορμὴ ὄλων αὐτῶν τὸ σχολεῖο· αὐτὸ τὸ ἄθλιο σχολεῖο. Αὐτὸ μᾶς διδάσκει τὸ ψεῦδος, μᾶς κρατεῖ ἐπιτήδεια μακρὰ ἀπὸ τὴν πραγματικότητα, ἀπὸ ὀλόκληρο τὸν προορισμὸν μας..."! ("Ἐλευθ. Τύπος", τῆς 21 Νοεμβρίου 1926).

²⁾ Πβλ. Ἀναγέννηση σ. 205. ἐξ.

³⁾ Οὕτω καὶ ἐπιγράφει τὴν συλλογὴν παλαιῶν αὐτοῦ ἄρθρων. Ἐν τῇ προλόγῳ σ. β' γράφει "Ἔτσι τὸ ἐκπαιδευτικὸν μας σύστημα, ὁ νεκρὸς αὐτός... ἔμεινε πάλιν ἄταφος".

⁴⁾ Ἐνθ. ἄνωτ. σ. 299.

λέμων ἥρωας. Ἄν ἦτο τοιοῦτον οἷον παριστῶσιν οἱ ἀστράτευτοι μεταρρυθμισταί, δὲν θὰ ἐγαλοῦχει τοὺς ἥρωας τοῦ Σαρανταπόρου καὶ τῶν Γιαγγιστῶν, τῆς Κρέσνας καὶ τῆς Δοϊράνης καὶ τῶν ἄλλων πολεμικῶν πεδίων τῶν ποτισθέντων διὰ τοῦ τιμίου αἵματος τῶν πολυφιλήτων ἡμῶν ἀδελφῶν. Δὲν λέγομεν βεβαίως ὅτι τὸ κρατοῦν σύστημα εἶναι τέλειον καὶ δὲν δεῖται βελτιώσεως. Ἐκ τοῦ ἐναντίου συνομολογοῦμεν ὅτι χρήζει ἐν πολλοῖς μεταβολῆς καὶ συμπληρώσεως. Ἄλλ' ἀδιστακτικῶς φρονοῦμεν ὅτι καὶ παρὰ τὰς ἐλλείψεις αὐτοῦ εἶναι ἀσυγκρίτως ὑπέρτερον καὶ μυριάκις προτιμότερον τοῦ ἰδιορρύθμου ἐκείνου ἐκπαιδευτικοῦ συστήματος, ὅπερ ἀποτυφλοῖ καὶ αὐτὸ τοῦτο δολοφονεῖ ψυχικῶς τοὺς μαθητὰς καὶ εἰσηγεῖται τὴν μέθοδον τοῦ νὰ μὴ μαθηθῆν ὁ μαθητὴς παρὰ τοῦ διδασκάλου τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν γλῶσσαν ἀλλὰ νὰ διδάσκη αὐτὸς τὸν διδάσκαλον τὴν ἑαυτοῦ διάλεκτον.¹⁾ Λοιπὸν τὰ πάντα οἱ γλωσσικοὶ αἵρεσιάρχαι κατακλευάζουσι καὶ καθυβρίζουσι, κληρικοὺς καὶ διδασκάλους, τὴν ἡγήτιδα τάξιν καὶ ὅλον συλλήβδην τὸν λαόν. Ὅ,τι δὲ μένει ἀνύδριστον καὶ ὑπέρκειται θαυμαστόν, εἶναι μόνον ἡ περίπυστος αἵρεσις καὶ οἱ θιασῶται αὐτῆς. Ἄλλ' ὅπερ ἀποδαίνει παράδοξον καὶ καταντᾷ σχεδὸν ἀπίστευτον εἶναι ὅτι καίπερ οἱ ἄνθρωποι οὗτοι φηρόμενοι ἔχοντες ἀνὰ χεῖρας τὴν δάδα τῆς ἀναφλέξεως καὶ καταφέροντες τὸν πέλεκυν τῆς καταστροφῆς ὅμιος ὑποκρίνονται τοὺς ἀγαθοὺς καὶ φιλονόμους πολίτας. Καὶ πρὸς τὴν φρικτὴν μὲν ἀληθῆ δὲ κατηγορίαν ὅτι γίνονται κακοὶ τοῦ ἔθνους δαίμονες καὶ τρομεροὶ τῆς κοινωνίας μάστιγες, διατείνονται ὅτι εἶναι χρηστοὶ ἄνδρες καὶ μονονουχί φιλοπάτριδες.²⁾ Τινὲς δ' αὐτῶν εἰς τοιοῦτο σημεῖον θάρρους προβαίνουσιν ὥστε καὶ κακίζουσι τοὺς καταγγέλλοντας τὰ ἀληθῆ καὶ χαρακτηρίζουσι αὐτοὺς ὡς συκοφάντας.³⁾ Δὲν ἀρνούμεθα εἰς τοὺς ἄλλους πάντας

¹⁾ Πόλ. Δελτ. τομ. Β', σ. 77 "τὸ γραπτὸν λόγον τὸ σχολεῖο θὰ τὸν μάθῃ ἀπὸ τὰ παιδία,!!

²⁾ "Ὁ δημοτικιστὴς (λέγει μαλλιαρὸς) δὲν εἶναι προδότης, εἶναι ὅσο κι' οἱ ἄλλοι πατριώτης,!" Ἀναγν. σ. 14.

³⁾ Ὁ κλεινὸς τῆς μεταρρυθμίσεως ἀρχηγέτης παρακονεῖται ὅτι οἱ "Ἕλληνας λόγιοι δὲν διεμαρτύροντο "ὅταν ἐφτόνοντο ἢ ἀτιμώτερες συνειδητὲς συκοφαντίες καὶ γροεμιζόντανε ἀληθινὰ ἔργα πολιτισμοῦ ὅπως τὸ Μαράσλειο Διδασκαλεῖο καὶ ἡ παιδαγωγικὴ Ἀκαδημία (Ἐλεύθερ. Τύπος τῆς 23 Ὀκτωβρίου 1926. Ἀναγν. 123).

φιλοπατρίαν οὐδ' ἀξιοῦμεν ὅτι ἡμεῖς οἱ ἀντιφρονοῦντες ἔχομεν τὸ
 "μονοπάλιον τοῦ πατριωτισμοῦ," ἀλλὰ παρατηροῦντες μόνον ὡς
 ἀπροκατάληπτοι κριταὶ τὰ κατὰ σχέδιον προδιαγεγραμμένον κατὰ
 τῆς γλώσσης καὶ τῆς θρησκείας ἀπὸ πολλοῦ τελοῦμενα ἐρωτῶμεν
 ἀπλῶς ἄρα δύνανται οἱ τριαῦτα διαπράττοντες νὰ θεωρηθῶσι γνή-
 σιοι κατὰ τὰ φρονήματα. Ἕλληγες; Καὶ θὰ ἠδύναντο ἄρα οἱ μέ-
 γιστοι ἐχθροὶ καὶ θεινότατοι πολέμιοι τῆς πατρίδος νὰ διαπράξωσι
 ἢ νὰ εὐχρηθῶσι χεῖρονα ἐκείνων, ὅσα αὐτοὶ ἀνευδότως εἴτε ἐν ἐπι-
 γνώσει εἴτε ἴσως ἐν μέρει καὶ ἀσυνειδήτως κατεργάζονται; Τὰς
 κινδυνώδεις καὶ ἐθνοκτόνους τῶν ἀνθρώπων τούτων πράξεις οὔτε
 νῦν τὸ πρῶτον οὔτε ἡμεῖς μόνοι καταγγέλλομεν εἰς τὸν ἑλληνικὸν
 λαόν. Ἀπὸ τοῦ σεμνοῦ τοῦδε καὶ ἐπισήμου βήματος πάλαι τε καὶ
 ἐπ' ἐσχάτων πολλάκις ἠκούσθη ἔντονος καὶ περιπαθῆς ἐκ τοῦ ἄλ-
 φους ἢ φωνῆ διαπρεπῶν καθηγητῶν διακηρύττουσα τοὺς κινδύ-
 νους τῆς Φυλῆς καὶ καλοῦσα τὸν λαόν εἰς ἐγρήγορσιν καὶ προσο-
 χίην. Καὶ ἀπὸ τοῦ ἄλλου ἐπίσης σεμνοῦ βήματος τῆς Βουλῆς καὶ
 ἀπὸ τοῦ βήματος τοῦ ἐθνικοῦ Συνεδρίου καὶ τοῦ φιλολογικοῦ Συλ-
 λόγου "Παρνασοῦ," καὶ ἀπὸ τοῦ τῆς Δημοσιογραφίας ἠκούσθησαν
 πολλάκις πολλῶν ἐπισήμων καὶ διαπρεπῶν ἀνδρῶν ἰσχυραὶ κατὰ
 τῶν συμβαινόντων αἱ διαμαρτυρίαι καὶ ἐκρούσθη ἠχηρὸς τοῦ με-
 γάλου κινδύνου ὁ δυσάγγελος κώδων. Ἄλλ' εἶναι ἐπὶ τέλους ἀνάγκη
 νὰ ἀνανήψωσι πάντες καὶ ἐπεμβαίνουσα ἡ πολιτεία πλήρῃ κατὰ
 κόρρης τοὺς πλήττοντας αὐτὴν ἀνηλεῶς εἰς τὰ καίρια. Διότι πει-
 ρῶνται τὰ πάντα νὰ καταρρίψωσι καὶ ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν ἐρειπίων καὶ
 τῶν γενικῶν συντριμμάτων νὰ ὀρχῶνται καὶ κορδακίζονται. Ἐχομεν
 δ' ὅμως πεποιθήσιν ὅτι τὸ ἔθνος ἐν ἀντιθέσει πρὸς αὐτοὺς δὲν
 παρεφρόνησεν οὐδ' ἀπεφάσισε νὰ διαπράξῃ αὐτοκτονίαν καὶ ὅτι
 δὲν θὰ ἐπιτρέψῃ ἐπὶ πολὺ τὴν συνέχειαν τῶν ἀσέμνων κορδακι-
 σμῶν. Προτρέπομεν δὲ τοὺς ἀσεβοῦντας εἰς τὰ ἱερώτατα νὰ μὴ
 ἐξαντλήσῃ τὴν ὑπομονὴν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὅστις δὲν θὰ ἀνεχθῆ
 μέχρι τέλους νὰ διαπράττωνται τὰ μυσαρῶτατα τῶν ἀνοσιουργη-
 μάτων. Ἄς μὴ θελήσῃσι νὰ λάβωσι διὰ σκληρᾶς πείρας τὸ πι-
 κρὸν αὐτοῖς μάθημα, ὅτι ὁ λαὸς ἀτενίζει πάντοτε εὐλαβῶς πρὸς
 τὰς θεσπεσίας τοῦ Γένους Ἰδέας, αἵτινες ἐφώτισαν μὲν καὶ ἐθέρ-

μαναν ἐν τοῖς χρόνοις τῆς δουλείας τοὺς προπάτορας καὶ ᾠδήγησαν εἰς τὴν ἐλευθερίαν καταυγάζουσι δὲ ἀδιαλείπτως καὶ ζωογονοῦσιν ἐν τῇ ἐλευθερίᾳ τοὺς ἀπογόνους καὶ κατευθύνουσιν εἰς τὴν πρόοδον καὶ τὴν ἀνάκτησιν τοῦ ἐθνικοῦ μεγαλείου. Αἱ σεμναὶ ἐκεῖναι ἰδέαι ἠγγλάϊζον τοὺς εὐπόρους φιλογενεῖς ἄνδρας, οἵτινες ἐκόσμησαν τὰς Ἀθήνας διὰ καλλιμαρμάρων μεγάρων εἰς τὴν Ἐπιστήμην καὶ εἰς τὰς Μούσας ἀφιερωμένων ἢ ὤρισαν διαγωνίσματα καὶ ἔταξαν ἐπαθλα παρορμῶντες εἰς θεραπείαν τῶν ἐπιστημῶν καὶ καλλιέργειαν τῶν διανοητικῶν τοῦ ἔθνους δυνάμεων. Εἰς τοὺς τελευταίους τούτους ἀνήκει καὶ ὁ ἀσίδιμος Κωνσταντῖνος Σεβαστόπουλος, ὅστις ἱδρυσεν τὸν φερόνυμον ἀγῶνα καὶ προέβαλε τῇ σπουδαζούσῃ νεολαίᾳ κάλλιστον ἀγώνισμα πρὸς σύντονον σπουδὴν καὶ ἐκθυμον προαγωγὴν τῆς θείας ἡμῶν γλώσσης καὶ τῶν συναφῶν αὐτῇ ὑψηλῶν νοσημάτων.

Εἰς τὸν προαγῶνα προσήλθον φοιτηταὶ καὶ φοιτήτριαι μόνον 18. Πάντες οὗτοι ἔγραψαν οὕτως ἐπιτυχῶς, ὥστε ἡ ἐπιτροπεία μετὰ δυσκολίας προέβη εἰς τὴν ἐκλογὴν δώδεκα ἠναγκάσθη δὲ μετὰ δυσφορίας νὰ ἀποκλείσῃ τοὺς ὑπολοίπους, διότι ῥητὴ τοῦ διαθέτου διάταξις δὲν ἐπιτρέπει τὴν μετοχὴν πλειόνων εἰς τὸν ἀγῶνα. Τούτου μετέσχον 11, ἐνὸς δι' ἄγνωστον αἰτίαν μὴ προσελθόντος, καὶ ἀνελάβον νὰ γράψωσι περὶ θέματος, ὅπερ ἐκ πολλῶν διὰ κλήρου ὀρισθὲν ἦτο "ποῖα τις ἡ κατάστασις τῆς καθ' ἡμᾶς κοινωνίας". Οἱ διαγωνισάμενοι ἀνέπτυξαν τὸ δοθὲν αὐτοῖς θέμα καθόλου εἰπεῖν εὐστόχως καὶ ἐπιτυχῶς. Ὁ γράψας τὴν διατριβὴν Α γράφει μὲν πολλὰ ἀλλ' οὔτε ἐν λογικῇ συναφείᾳ πάντοτε οὔτε ἐν γλώσσῃ καθαρᾷ καὶ ξένη ἀμαρτημάτων. Ὁ συντάξας τὴν διατριβὴν Β ἐκτρέπεται εἰς ὑπερβολὰς καὶ ἔχει σφαλερὰ νοήματα· οὕτω λέγει πλὴν ἄλλων ὅτι ὁ πόλεμος εἶναι θεῖος καὶ θὰ ζῇ μέχρι θανάτου. Ἡ δὲ διὰ τοῦ γράμματος Γ σεσημασμένη ἐκθεσις δὲν ἐνέχεται μὲν πολλοῖς γλωσσικοῖς ἀμαρτήμασιν ἀλλὰ στερεῖται τῆς προσηκούσης συναφείας καὶ εὐτονίας. Ὁ συντάκτης τῆς διατριβῆς Θ προθυμούμενος νὰ γράψῃ πολλὰ δὲν φροντίζει περὶ τῆς συναφείας τῶν νοσημάτων καὶ τῆς γλωσσικῆς ἀκριβείας. Ὁ δὲ γράψας τὴν διατριβὴν Δ μεταχειρίζεται γλῶσσαν καθαρὰν σπου-

δαίων ἀμαρτημάτων καὶ ἐπιδεικνύει εὐστοχίαν παρατηρήσεως καὶ ὀρθότητα κρίσεως ἀλλὰ σπεύδων νὰ γράψῃ πολλά δὲν εὐκαιρεῖ νὰ ἐπεξεργασθῇ προσηκόντως τὰ γεγραμμένα. Ὁ τῆς διατριβῆς Ε συντάκτης παρέχει ἑκθέσιν διεξοδικήν μαρτυροῦσαν ὑγιᾶ νοῦν καὶ θερμὴν καρδίαν ἀλλὰ περιπίπτει, ὡς μὴ ὄφελε, εἰς γλωσσικὰ ἀμαρτήματα. Ἡ δὲ ἑκθεσις Δ ἐμφαίνει μὲν ὀρθὰ διανοήματα ἀλλὰ δὲν εἶνε ἄμοιρος κηρῶν καὶ γλωσσικῆς δυσκαμψίας. Ἡ διατριβὴ Γ εἶναι μὲν συντομωτέρα ἀλλὰ περιεκτικὴ ἀδρῶν νοημάτων καὶ ἄμοιρος σφαλμάτων. Ὁ δὲ τὴν ἑκθεσιν Κ γράψας δὲν εἶναι μὲν ὅλως ἀπηλλαγμένος σφαλμάτων ἀλλ' ἀναπτύσσει τὴν ὑπόθεσιν μετὰ λογικῆς ἀκολουθίας καὶ ἰκανῆς ζωηρότητος. Ὁ γράψας τὴν ἑκθεσιν Ζ φαίνεται ἔχων γνῶσιν τῆς ἱστορίας, κρίσιν ἀσφαλῆ καὶ χάριν ἐκφραστικὴν. Ὁ δὲ τῆς διατριβῆς Β συντάκτης ἔχει μεγάλην εὐχέρειαν εἰς τὸ ἐκφράζειν πολλά καὶ ὀρθὰ νοήματα καὶ εὐγενῆ συναισθήματα. Οἱ συντάκται ἴδια τῶν τριῶν τελευταίων διατριβῶν παρέχουσιν ἐλπίδας ὅτι ἐπιμελούμενοι καὶ ἀσκούμενοι θέλουσι καταστῆ εὐδόκιμοι συγγραφεῖς.

Ἡ ἐπιτροπεία συγχαίρει καὶ ἐπαινεῖ θερμῶς πάντας τοὺς φιλοτίμως καὶ εὐτόλμως κατελθόντας εἰς τὸν εὐγενῆ ἀγῶνα καὶ παραινεῖ αὐτοὺς νὰ συνεχίσωσι μετὰ ζήλου τὸν πλουτισμὸν τῶν νοημάτων καὶ τὴν θεραπείαν τῆς πατρίου γλώσσης. Ἰδίου δ' ἐπαίνου κρίνει τοὺς γράψαντας τὰς ἑκθέσεις Ε, Δ, Α. Ἀπονέμει τὸ ἑπαθλὸν εἰς τὸν συντάκτην τῆς διὰ τοῦ γράμματος Β-σεσημασμένης διατριβῆς καὶ διανέμει τὸ ἐκ δραχμῶν χιλίων περίσσευμα τοῦ οἰκείου κληροδοτήματος εἰς τοὺς συντάκτας τῶν ἑκθέσεων Γ, Ζ, Κ.

Τὰ δοκίμια τῶν διαγωνισαμένων μαρτυροῦσι περιφανῶς ὅτι ὁ μυκώμενος βορρᾶς τοῦ ψευδοπολιτισμοῦ δὲν ἠδυνήθη νὰ ψυχράνη τὰ εὐγενῆ συναισθήματα τῆς σεμνῆς τῶν νέων καρδίας οὐδ' ὁ λίψ τοῦ ὕλισμοῦ νὰ μαράνη τὰ εὖοςμα ἄνθη, ἅτινα ἐν τῷ σεμνῷ ἄλσει τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τοῦ Φοίβου ἀσκνοὶ ἐργάται προθύμως κηπεύουσι καὶ διὰ τῶν διαυγῶν ναμάτων τῆς οὐρανίας γλώσσης δαψιλῶς καταρδεύουσιν. Ἡ περὶ τὴν γλῶσσαν καὶ τὰ διανοήματα πρόοδος τῶν φοιτητῶν παρέχει ἀρίστας ἐλπίδας καὶ πληροῖ

ἡμᾶς εὐλόγου ὑπερηφανίας καὶ ἐθνικοῦ ἐνθουσιασμοῦ. Καὶ ὁ λαὸς ἡμῶν δύναται νὰ εὐελπιστῇ καὶ νὰ ἀποβλέπῃ εἰς ἄριστον μέλλον, διότι κέκτηται τὰ στοιχεῖα τῆς ζωῆς καὶ τῆς προόδου. Ἐνδέχεται νὰ στερῆται ἐπὶ τοῦ παρόντος μεγάλων ἐπιστημόνων καὶ ὑπερόχων πολιτικῶν ἀλλ' ἔχει νεολαίαν εὐστομουσαν καὶ ἀγαπῶσαν τὴν ἀθάνατον γλῶσσαν, δι' ἧς ἄδει τὸ κάλλος τῆς φύσεως καὶ ὕμνει τὴν δύναμιν τοῦ κοσμοποιοῦ θεοῦ. Naί· δύναται νὰ εὐελπιστῇ, ἐφ' ὅσον εὐλαβεῖται τὴν τελειοτάτην γλῶσσαν, σέβεται τὴν πάτριον θρησκείαν καὶ περιέπει μετὰ τιμῆς τὰ ὑψηλὰ ἰδεώδη, ἐφ' ὅσον μένει καθαρὰ καὶ ἀγνή ἀπὸ τοῦ πονηροῦ πνεύματος τῆς ἀνατροπῆς ἢ ἐλληνικῆ νεολαία. ἢ γλυκεία αὕτη τοῦ ἔθνους παραμυθία, ἢ χρυσὴ τοῦ Γένους ἐλπίς.

Ἡ ἐπιτροπεία

ΘΕΟΦ. ΒΟΡΕΑΣ

ΕΡΡ. ΣΚΑΣΣΗΣ

ΚΩΝ. ΛΟΓΟΘΕΤΗΣ (εἰσηγητῆς)

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς εἰσηγήσεως ὁ Πρύτανης κ. Β. Αἰ-
γινήτης ἀποσφραγίσας τοὺς φακέλλους ἀνήγγειλεν ὅτι τοῦ μὲν ἐπά-
θλου ἔτυχεν ὁ κ. Π. Πατριαρχέας, φοιτητῆς τῆς Φιλοσοφικῆς
Σχολῆς, τῆς δὲ διανομῆς τοῦ χιλιοδράχμου περισσεύματος ἠξιώ-
θησαν ἡ δ^νς Ἀγγελικὴ Κουκῆ, Γ. Παπαγεωργίου, φοιτηταὶ τῆς φι-
λολογίας, καὶ Ἐπ. Κουνέλης φοιτητῆς τῆς Θεολογίας· τέλος δ'
ἐπηνέθησαν ἡ δ^νς Ἰσμήνη Ξανθάκου, Εὐ. Μανῆς καὶ Β. Πα-
τριαρχέας, φοιτηταὶ τῆς φιλολογίας. Οἱ βραβευθέντες προσήλθον
ὕπὸ τὰς ἐπευφημίας τῶν παρισταμένων καὶ ἐδέξαντο τὰ συγκα-
ρητήρια τοῦ Υπουργοῦ τῆς Παιδείας καὶ τοῦ Πρυτάνεως, τῆς
ἀγωνοδίκου ἐπιτροπείας καὶ τῶν ἄλλων τοῦ Πανεπιστημίου κα-
θηγητῶν.